

Tilburg University

Review of the book *Geen beter leven dan een goed leven*

Sarot, M.

Published in:
Nederlands Theologisch Tijdschrift

Publication date:
1999

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Sarot, M. (1999). Review of the book *Geen beter leven dan een goed leven: Over de kwaliteit van het bestaan*, A. van den Beukel, 1998, 902594759X. *Nederlands Theologisch Tijdschrift*, 53(4), 342-343.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Preprint

A. van den Beukel, *Geen beter leven dan een goed leven: Over de kwaliteit van het bestaan*, Baarn, Ten Have, 1998; 223 pp., f 34,90, ISBN 902594759.

Wie leven ziet in termen van de vervulling van begeerten, wordt geconfronteerd met een eeuwig wijkende horizon; begeerten zijn nooit volledig vervuld. Wie een *goed leven* wil leiden, late zich niet leiden door eindeloze begeerten: Geen beter leven dan een goed leven, aldus Van den Beukel in zijn nieuwste bundel essays (188, in aansluiting bij Hans Achterhuis). Het *pièce de résistance* van deze bundel wordt gevormd door 'Afscheid van Delft' (139-187), waarin men, na een korte inleiding, de twee redes vindt die Van den Beukel schreef voor zijn afscheid als hoogleraar natuurkunde aan de TU Delft; de tweede schreef en hield hij, nadat hij o.g.v. de kritiek van zijn vrouw en collega's besloten had, de eerste, kritischer rede niet te houden. De uitgesproken rede werd bijna integraal in het dagblad *Trouw* geplaatst, en werd daar, als een pleidooi voor – schijnbaar nutteloze – fundamentele wetenschap, door redactie en lezers positief ontvangen. VdB wantrouwt die positieve ontvangst, en maakt nu zelf een aantal kritische notities (zo betoogt hij, dat hij wellicht niet had moeten bezwijken voor de verleiding, voor fundamenteel onderzoek te pleiten met het argument dat het op lange termijn vaak wel maatschappelijk relevant blijkt te zijn). Beide versies van de afscheidsrede spreken elkaar overigens niet tegen, maar de niet gehouden concept-rede verbindt het pleidooi voor fundamenteel onderzoek met een scherpe kritiek op de economisering van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs, waarin de universiteit wordt vergeleken met een fabriek waar *geproduceerd* dient te worden; in dit verband vallen termen als productiviteit, rendement, efficiency en input-output-analyse. Het *publish-or-perish*-beleid leidt tot meer, maar minder goede publicaties; de nadruk op vaardigheden in het academisch onderwijs gaat ten koste van de ontwikkeling van kritische zin. In de Nazi-tijd hebben wij kunnen zien waar probleemoplossend vermogen zonder kritische zin toe leidt, aldus VdB! Zo vinden wij in dit boek aanzetten tot een – veelal door de filosofie van de techniek geïnspireerde – cultuurkritiek, die niet halt houdt voor de poorten van universiteit en wetenschap. Het gezegde is niet nieuw, maar wordt wel zeer aantrekkelijk gepresenteerd, met gebruikmaking van pakkende citaten. Soms nemen die citaten de plaats in van een betoog, en krijgt het boek het karakter van de Uitgelicht-rubrieken met citaten die veel kranten en weekbladen hebben. Toch heeft dat mij weinig gestoord; VdB geeft steeds weer te denken, en leent zich toch voor lezing in de bus, de trein, of aan het strand. Dat is één van de paradoxen van dit boek: hoe scherp VdB zich ook tegen de amusementscultuur keert (156-158), dit boek zelf is eerst en vooral amusant.

Marcel Sarot